

Het veranderde dorp

Gert Louter

De boerderij van Simon Hoogvorst op Heereweg 223, door bliksem in 1930 verbrand en daarna gesloopt

Verantwoording

Gert Louter schreef een uitgebreide genealogie van de familie Louter. En dat schrijven deed hij letterlijk want de genealogie is helemaal in een prachtig leesbaar handschrift in totaal drie ringbanden samengebracht.

Piet Louter, de schilder, had één ringband en daarin beschreef Gert voornamelijk de Schoorlse Louters.

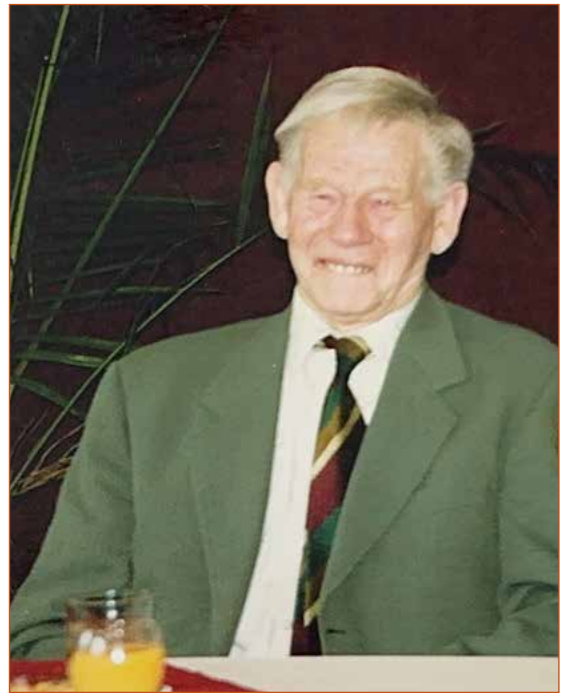
Adrie Louter, de loodgieter, heeft twee ringbanden, waarin Gert ondertussen de genealogie had uitgebreid.

Frank Louter, de sportcoach van het Nederlands turnteam, heeft zelfs drie ringbanden met nog meer uitbreiding van de genealogie van de Louters.

Ook heeft Gert Louter daar een verhaal over ***Het veranderde dorp***, lees Catrijp, toegevoegd waarin hij vooral verhaalt over de families die daar in Catrijp gewoond hebben.

Waar mogelijk, heb ik de door Gert gebruikte copieën vervangen door illustraties uit mijn eigen verzameling.

Alphons Leysen

Gert Louter

*Boerderij van Gert en Corrie Louter-van Zelm
Smeerlaan 12*

Het veranderende dorp.

Eind jaar 1983. begin 1984 verscheen er in „De Duinsteeke „ een serie artikelen van Arie Schermer over de tuinderij in Schoorl. Inmiddels 2003 is er in Schoorl nog maar weinig meer te vinden van tuinders activiteiten. Maar niet alleen de tuinders zijn uit Schoorl verdwenen. ook het aantal Melkveehouders is door schaalvergroting drastisch verminderd, en dreigt door strenge regelgeving en milieu wetten geheel uit Schoorl te verdwijnen. Maar ook veel kleine bedrijven en winkeltjes zijn in de loop der jaren verdwenen.

Schoorl was in vroeger jaren toch in overwegend agrarische gemeente. Er waren in Schoorl zo rond 1935 wel zo'n 50-60 boeren bedrijfjes met melkkoeien. en dan nog in 10-20 tal tuinders.

Als we de oude foto's van Schoorl bekijken zien we pas goed wat er allemaal veranderd en verdwenen is. De Smalle Weg met de hoge bomen er langs, de snel stromende beken en veel pittoreske huisjes. Die omwenteling is eigenlijk pas na Wereldoorlog II. 1940/45 begonnen. In 1924 woonden er in Schoorl nog maar 1846 personen. Dat zal 10 jaar later in 1935 ... de tijd dat ik enig besef van Schoorl begon te krijgen maar met enkele 10 talen zijn toegenomen. Er reden toen in Schoorl nog maar 4 of 5 auto's, waaronder de groente rijder en de melkauto die maar in fabriek in Alkmaar reed. Het vervoer van de melk naar de fabriek in Catwijk gebeurde nog lang met paard en wagen. Hoe wel de tuinderij in Schoorl helemaal verdwenen is, zijn er op het ogenblik nog in tiental melkveebedrijven en ophorte termijn zullen er zeker nog in paar verdwijnen. Het was in de jaren 30 allemaal nog handwerk, tractors waren er in Schoorl nog niet. en evenmin melkmachines. Per man kon je niet meer dan 10 koeien melken en in hele stoere 12. De meesten hadden er minder. Ik zal proberen na te gaan wie er zo rond 1935 in bedrijfje of ander neringetje hadden rond Catwijk.

Tegenover de Smeerlaan, aan de zuidkant van de beek, stond in laag met riet gedekt huisje - daar woonde Jantje Bijwaard, hij had altijd in pijp in zijn mond - hij molk 3 soms 4 koeien. Die stonden in de zomer altijd aan in zeel. (kieting) elk op in akker. Achter zijn huisje had hij in tuin met in paar vruchtbomen, waar hij ook in groente en aardappelen teelde voor eigen gebruik en daar vedde hij het mee. Het zal zeker geen vetpot geweest zijn, maar veel mensen moesten zo rondkomen. Tot zijn dood ging hij naar de kerk in zijn zwarte trouwpak. Het was wel wat groen uitgeslagen. maar daar lette niemand op.

Hij had zijn land aan het begin van de Smeerlaan. omgeven door verroest prikkeldraad, hangend aan palen waarvan er soms 3 naast elkaar stonden. de één de ander ondersteunend.

Het was 'n klein stuntelig mannetje, maar blijkbaar nog tot grote daden in staat. Want toen ik er als jochie uit school komend lang's liep en al die gammele palen en dat roestige prikkeldraad bezag en eens voelde welke palen nog vast stonden en bij mezelf dacht: „Als ik later groot ben zal ik voor Jan eens 'n mooi nieuw hek neer zetten„! Stond hij opeens woedend voor me, aan de andere kant van het hek en zei: „Als je G.V.D. niet van die palen afblijft. zal ik je in die beek trappen„! Weg edele gevoelens. Wat wordt 'n kinderziel toch vaak slecht begrepen.

Later heb ik nog vaak de gierput bij hem gelee'd en zijn hooi thuis gereden. Hij maarde altijd de weghanten van de Smeerlaan.

Naast Jan Bijwaard woonde ome Gert Louter de schilder. Die hielden wij in ere, want daar kregen we soms van die grote stevige verf emmers van, waar we te samen met de 10 tot 15 liter lege zeepblikken van ome Johan 'n boot van fabriceerden, waar mee we de poldersloten bezeilden. Het schildersbedrijf is er nog altijd gevestigd.

Dan volgden 2 boerderijen in de eerste naast Louter boerde Jan Hoogvorst, maar deze vertrok al gauw naar de Groeter polder, naast de molen. Nadien is er in het pand naast Louter niet meer geboerd. In de mobilisatie 1939 waren er soldaten in gelee'd en kreeg het de onofficiële naam van „De Smeerkaas Hoeve„; maar dat was veel later.

In de volgende boerderij woonde toendertijd Piët Wiedman en later Gern de Jong, beiden kunstschilder. Ze worden tot de Bergense School gerekend. Nadien boerde Tinus Zut er nog 'n aantal jaren. Hij molk 7 koeien. het land zeer verspreid. al weer jaren geen boerderij meer.

Dan kregen we Willem Zwagerman de post. Of hij werkelijk postbeambte geweest is weet ik niet. Misschien werd hij zo genoemd omdat er 'n brievenbus bij zijn poort stond. 'n Rijzige man met 'n grijs baardje. Hij molk toen nog 3 koeien en had achter zijn huis tuin.

Dan had je de boerderij van Dirk Zwaan. 'n mooie boerderij met 'n stoep voor de voordeur. Dirk Zwaan boerde niet. Hij had 'n baan bij het P.E.N. het Provinciaal Electriciteits Net. Hij is bij mij vooral bekend door de z.g. „poortjes„ die bij z'n land stonden, bij het z.g. molen of kerkepad. Volgens ouderen heeft hij 'n vermoeden verloren met proceskosten. omdat overpad van zijn land te krijgen. Het is hem niet gelukt. Het pad is er nog steeds in het verlengde van het Achterpad. Piët Wever heeft er later nog jaren geboerd. Het is nu nog bekend onder Heereweg 133.

Op de hoek stond toen nog 'n huis waarin 'n heel gezin woonde. Het moest pas veel later ruimte maken voor de bocht. Theo Pot begon hier zijn stoffeerdery. Zie foto's en artikel op 'n volgend blad.

AFJL

1909

Tussen de schilderswerkplaats van Louker en de boerderij van Duin tegenover de Smeerlaan ^{stond} dit huisje van de familie Bijwaard N° 145. Helaas gesloopt, maar het voldeed volstrekt niet aan de moderne woon-eisen. Inmiddels staat er 'n nieuw pand. Hier rechts: Jan Bijwaard en zijn vrouw Grietje Rooszendaal - foto 1909. later ging het helemaal schuil onder hoge bomen.

AFJL

Heereweg 143. Het schilders bedrijf van Louker. foto 2002.
Bouwjaar ± 1907. Bouwkosten Fl. 1.800,-

AFJL

De manufacturenwinkel van Th. Pot, vlak voordat deze ontruimd zou worden.

De oude winkel van Th. Pot zal wijken voor het verkeer

*De Duinstreek.
5 December 1968*

Daar waar de Voorweg en de Heereweg samen komen, daar waar gedurende vele jaren de neringdoenden een onderkomen vonden, zal al heel binnenkort de rust, die nu nog van dit oude gebouwtje uitgaat, plaats moeten ruimen voor het steeds intensiever wordende verkeer.

Toen aan het begin van deze eeuw Arris Kriller er zijn schilderswerkplaats had, was er nog geen sprake van een intensief verkeer. De auto was toen maar een unicum. Overigens kunt u op de foto zien dat de weg toentertijd zo smal was dat het huis rondom van een ruime tuin was voorzien. Ook toen Dirk Swaan er zijn elektriciteitswinkeltje had was er van een sta in de weg nog geen

sprake. Hetzelfde geldt voor het kruidenierswinkeltje van Idema. Zelfst toen Th. Pot erin 1937 zijn stoffeerdierij kreeg, heerste er om het huis nog een zee van rust.

Maar hemel nog aan toe wat was dat in 1968 anders, toen Th. Pot het oude huis verliet om in zijn even verder opgebouwde nieuwe zaak te trekken. De stroom auto's was in de tussentijd zo toegenomen, de verkeerssituatie werd terplaatse zo primitief en gevaarlijk, dat het zelfs een gebiedende eis werd om hier in de kortst mogelijke tijd iets aan te doen. Gevolg, het huisje zal verdwijnen en met haar een stukje oud Schoorl, maar tussen ons gezegd en gezwezen gaat er toch eigenlijk niet zoveel aan verloren. Een overzichtelijke kruising is hier het substituut dat ruimschoots voldoende is om de de laatste twijfels omtrent het wel of niet slopen weg te nemen.

AFJL

De schilderswerkplaats van Arris Kriller. Hijzelf staat er met zijn vrouw voor.

De boerderij van Dirk Zwaam. Later Piet Wever jr. Nu Heereweg 133.
 gebouwd in 1869. door Jan den Das, zijn zoon Simon erfde deze.
 *diens Dirk Zwaam huwde *zijn dochter Maartje en kwam na Vaders dood
 op de boerderij.

Gezicht op het Grootdammerpolder. Midden boven het bosje
 waar in mijn jeugd Piet en Aaltje Bijwaard woonden. daar
 achter Smeervlaan 12. niet te zien. Het valt net weg achter het bosje van
 Nino kane / Die Blijwoud? in de verte om het midden.

De korenmolen „Kijkduin,, die al onze Schoorlse voorvaderen zeker gezien zullen hebben.

Hier de hoek Voorweg Heereweg met de boerderij van Piet Wever. foto ± 2000.

Op de hoek aan de overkant van de Heereweg begon Voorweg woonde Pieter Wever. Sr. Hij was getrouwd met Trijntje van Assem. Hij had 'n heel gezin, waarvan er verschillende gelijk met ons naar school gingen. Maar er waren al 'n paar jongens van School af. Hij had wel 12-14 koeien. Maar ze hadden ook 'n heel stuk tuin, waar ze van alles verbouwden. Veel voor eigen gebruik, maar ook voor de verkoop Zoals Oost-Indische kers en het „Vetzaad“. Over dat laatste heeft Arie Schermer geschreven in „De Duinstreek“, van 22-12-1983.

Het was van oorsprong 'n grote boerderij, want er hoorde toen ook nog 'n kapberg bij. Maar daarin woonde Jan Zwagerman die gehuwd was met Trijntje Wever. Deze had ook 3 of 4 koeien maar ook 'n heel stuk tuin. De kapberg werd in 1981 gesloopt en er staan nu 2 gescheelde huizen. De boerderij, niet meer als zodanig in gebruik staat bekend als Heereweg 126.

De voorweg op, waar nu garage Mebo is woonde Siemon Wever de timmerman. Hij leidde ook jongeren op in het timmer vak. Jan Opdam werkte er Piët Zwagerman en Gerrit Meereboer. De laatste nam zijn bedrijf over maar legde zich in de loop der jaren meer toe metaal constructies en later automobielen. Piët Zwagerman begon toen in eigen timmer bedrijf.

Boerderij Kees Spaansen.

Heereweg 128

Op de grote boerderij hoek Voorweg-Heereweg woonde Kees Spaanszen, ook wel Kees de handwijzer of wegwijzer genoemd naar het A.N.W.B. bord dat voor zijn huis stond en ter onderscheiding van zijn neef die ook Kees Spaanszen heet en Kees van Trijntje genoemd werd. Kees was gehuwd met Agatha Roskam, Zij hadden geen kinderen. Hij had in mooi stuk land achter zijn boerderij en nog in stuk aan de smeerlaan. Hij en zijn vrouw zaten daar vaak de koeien te melken als wij 's morgens naar de kerk gingen. Daar, waar nu het parkeerterrein van Duinrand S. is. Zij hadden 12-14 koeien. Verder de Voorweg op stond alleen op de hoek van de Idenslaan, polderkant, het winkeltje van Jan Delis en Griet. Je Roozendaal, kruideniers en Grutters waren. Later verhuisde hij naar de Onderweg toen zijn vader daar slopte. Hij reed ook melk naar in fabriek in Alkmaar. Aan de overkant stond 'n klein wit huisje dat inmiddels is vergroot. „Mobi Dick“. Ook de boerderij naast garage Meereboer stond er al, daar woonde Jan Roozendaal de vader v.o.a. Grietje en Martje. Die had 'n paar koeien, tuin, maar was ook barbier. Als kind werden we door hem geknipt met de koeien schaar, alleen voor bleef er 'n klein knuifje staan, kosten 7½ cent.

De Heereweg volgende naar het Noorden stond op de hoek van de Smeerlaan de boerderij van Gert Meereboer, door ons Ome en later Owe Meereboer genoemd, die werkte zelf niet zo veel meer, want hij had in stel grote jongens. Die had wel zo'n 20 koeien en 'n eigen stier. Het was 'n klein mannetje. Hij hield erg van plagen maar onschuldig en gezellig. Deze Gerrit Meereboer wordt ook genoemd in het boedelscheidingsrapport gedateerd 10.02.1920. Aan de andere kant van de smeerlaan, vlak voor het vroegere Gymlokaal stond tot ± 1932/33 nog 'n oude boeren huis, daarin woonde 'n klinkhamer. Ik heb de man nooit gezien. Verder de Heereweg op woonden Hanna Kampers en Grietje Louwe, die breiden voor ons lange zwarte kousen, van de wol of sajete die moeder bracht. We liepen daar te lang in toen de mode van grijze kniekousen zijn intrededeed en iemand een van ons toevoegde: „Jij met je lange zwarte kousen, je lijkt pastoor zelf wel“. De verhouding katholiek / protestant waren nog niet genormaliseerd. We ontdekten toen ook al het verschil in breitechniek. De ene dame brei de heel zachte kousen, de andere heel dik en stijf.

Dan kwam de broodbakker Louwe, tevens café, hoewel ik er nooit iemand in gezien heb. Dan stond er nog 'n klein laag huisje. Daarin woonde Paultje Bergen met zijn vrouw, 'n klein mannetje, ze waren beiden al oud. Maar Paul schijnt vroeger met 'n poepen zak gelopen te hebben, dat wil zeggen hij verkocht garen, band, knopen, elastiek en spelden langs de huizen. Dat bevoep werd als koopman aangeduid, er kwamen er vroeger veel langs de huizen. z.g. kassies venters

Dan kregen we Willem Schavenmaker met zijn vrouw Bab Roobeek. Hij had 3 koeien. Hij werkte ook wel hier en daar o.a. bij Dirk Duin (Dirk van Sijtje) Hij gebruikte ook land van de Louters waar nu huizen op staan o.a. Heereweg 151 enz. Ik heb hem ervaren als 'n vrolijke man en heb hem toen hij ouder was nog wel eens geholpen met hooien. De laatste jaren van zijn leven sleet hij in het

Hier op dezelfde plek stond het winkeltje van Jan Delis en Grietje Roozendaal. Maar nu al weer jaren verbouwd en hoger opgetrokken door Bas van der Ploeg, die er later woonde en met de jongste zus Corrie Roozendaal trouwde. Geheel rechts kwam vroeger de oorsprongbeek onder de weg door omzoomd door knotwilgen vervolgde die zijn loop, richting polder.

In deze boerderij woonde Jan Roozendaal. Maaiete samen met vader en en anderen „Het stort“. Was in tijdje tevens onze kapper. Later deed moeder het zelf, want $\frac{1}{2}$ ct was niet niks. Later boerde Piet Deliser, die met zijn dochter Martje huwde. Er naast woonde Siemen Wever de timmerman. Nu garage Mebo.

De boerderij van Meereboer op de hoek van de Smeerlaan. De vorm van het pand is nog hetzelfde, alleen zijn er dakhapellen op gebouwd en is het pand wit geverfd. Na de fam. Meereboer woonden er Rein van de Brink (paarden) Wim Hornman (schrijver/journalist) en nu alweer in tiental jaren de pottenbakkerij „De Witte Driehoek „.

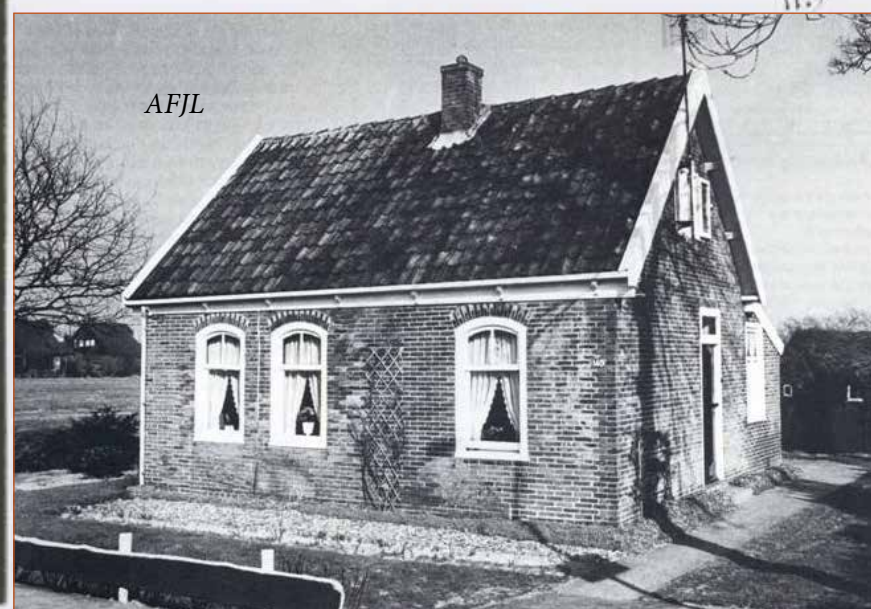

AFJL

De broodbakkerij, winkel en cafe van bakker Louwe. Aan dit pand is aan de buitenkant weinig veranderd. Na Louwe kwam bakker Rohde, en nu alweer jaren zijn aangenomen zoon Rob, rechts stond het huisje van Hanna en links Paultje Bergen Maar nu alweer 2 nieuwe panden.

AFJL

Het huisje van Willem Schavemaker in de winteravond zon.
foto December 2001. Het stond toen te koop, vraagprijs f. 800.000,-
Er stond vroeger achter het stalletje nog 'n hooibergje. Nu 2003
is aan het stalletje 'n heel huis gebouwd.

bejaarden behuist „Pius“ in Alkmaar. Hij leefde van 1882 - 1963.

Vervolgens wij onze weg naar het Noorden. Het stuk weiland werd ge-
gebruikt door Gert Bakker, die toen in de boerderij aan de N.W. kant van de
Breeolaan zat. Daar voorbij Kees Spaansen van Trijntje. Die had ong. 7 koeien.
Hij had 'n klein stukje achter zijn huis en de rest het blok tussen Voorweg, Laenslaan,
en Houtjeslaan. Dan volgde 'n stuk dat Piet Meereboer lang in gebruik had.
Ik heb er nog wel op gewerkt toen ik 'n jaar of 14 was. helpen met hekken
vernieuwen. Dan kwam het huis van Bart Haring, hij vertegenwoordigde het
P.E.N. (electrisch). Hij had ook 'n klein winkeltje waar je lampjes en zekering-
ken krijgen en waarschijnlijk nog wel meer, maar erg veel apparaten wer-
den er nog niet gebruikt. Electriciteit kwam in de polder pas in 1928.
Bij storing van het toen nog bovengrondse net, moest Haring dan de
paal in. Bij slecht weer werd er dan wat afgemopperd door hem. En
boel ging meestal bij slecht weer en storm kapot. Het was nou niet direct
'n vriendelijke man. Wij vonden het altijd machtig interessant als
hij met 'n klimijzers de paal in ging.

Dan kwam er weer 'n stukje weiland van de Gebroeders Polle,
maar daar werd al ± 1937 op het voorste gedeelte het Verenigingsgebouw ge-
zet dat in 1967 in brand vloeg. Dan kwam Piet Bijl de schoenmaker.

Piet had wat ze vroeger in hazen lip noemden en tevens nog in stijf been met in klomp voet. Hij was vrijgezel had ondanks dat hij slecht liep in tuin en in witte deit, voor de melkvoorziening

Hij repareerde schoenen maar ook de tuigen voor de paarden. Wij als schooljongens gingen vaak bij hem langs om in stukje pek af te bedelen, waar we dan op kauwden of het kauwgom was. Het lekte niet alle keren, maar soms pakte hij ook wel zijn busje met hartjes snoepjes met teksten als: ik bemin je, enz.

Dan kwam Niek kleverlaan. Ook weer in kruidenierswinkelje. Nu Heereweg 162. Ook hij trachtte hiermee zijn brood te verdienen. Vervolgens Jaap kruij. Hij rentenierde. Was vroeger ook boer geweest maar voor mijn tijd. Nu loop je vlak langs deze huizen maar vroeger was de weg meters smaller, en ook de zijwegen waren er nog niet.

Het volgende huis was kapper Niek Venneker. Dat huis stond in stuk naar achteren. Twee grote kastanje bomen ervoor. Dat gaf wel eens problemen als de kastanjes rijp waren. Want de schooljongens gooiden in die tijd nogal eens stokken omhoog om de rijpe kastanjes naar beneden te krijgen. Later is het huis afgebroken en er de kosters woning gebouwd.

Dan kwam Jaap Rietveld. Weer in kruidenierswinkelje dat gedeeltelijk door zijn vrouw Teuntje gerund werd, maar het opruimen en het daarna bezorgen gebeurde door hun zoon Jan. Ze hadden ook in tuinderij en vaak stonden er producten aan de weg voor de groenten rijder. Zij hadden ook nog hun oude vader bij zich in huis. Die ging elke dag naar de kerk. Je kon hem horen aankomen want hij slofte enorm, alsof hij spijkers onder zijn schoenen had.

Dan kregen we Bakker de bakker; dat bedrijf is er nu nog, alleen alweer de derde generatie. Brood en beschuit. Het rook er soms heel lekker naar het verse brood, of soms naar speculaas. Het was in modern bedrijf, want ze hadden al in kneedmachine en soms stonden de beschuiten buiten af te koelen. Altemaal heel boeiend. Er was achter in grote schuur met paarden stallen, voor de mensen die Zondags met paard en wagen naar de kerk kwamen Toen waren er nog in stuk of vijf.

Daarnaast het huis van de Fam. Polle. Oorspronkelijk waren er 2 vrouwen en 2 ongehuwde mannen. allen kinderen van Wil-

Het woonhuis van de Fam. Polle.

Catrijp, Heereweg 174

Catrijp, Heereweg 196, hier hebben de Polles en ook Gert Bakker lange tijd geboerd

helmina Louter en Jan Polle. Arie: Gerrit: Anne en Grietje. Ze rentenierden. Ze hebben vroeger geboerd op de boerderij o.a. van nu Jan Stoop. Heereweg 233. Groet. Wij hebben bij Arie nog eens jonge konijnen gehocht, voor 12.5 cent per stuk. Hoe het met de konijnen is atgekomen weet ik niet jongens zijn nou direct de beste verzorgers, niet. Arie is in 1941 overleden. Hij was stok doof.

Daarnaast lag weer 'n stuk weiland van de Gebroeders Polle. In het midden daarvan stond het woonhuis van Piet Bakker, de andere helft van de Gebroeders Bakker de bakker. 'n Zoon van deze Piet is later in Castricum met 'n eigenbakkerij begonnen. Het hele gezin verhuisde mee. Nu is er de dior benodighedenwinkel van kees Bruin.

Dan komt de boerderij van Jaap van der Oord. Die had 'n knecht en molk tussen de 15 en 20 koeien. In latere jaren molk zijn zoon Piet er wel 35, maar toen was er de melkmachine, de tractor en kunstmest. Al jaren geen boerderij meer. Arie Groot woonde ernaast. maar die had z'n z'n schaapjes op het droge. Voor de boerderij liggen nu planken en palen. Sie. mem Meereboer had er jaren 'n fouragebedrijf. Ooh koeien. Nu al jaren niet meer.

In de boerderij op de Zuidhoek van de Regbertslaan, zat Gert kager. Hij was getrouwd met Marie Praat van de Hoge Wurff. Hij zal zo'n 12 à 14 koeien gemolken hebben, want Marie ging meest al mee. Hij had 3 stukken land van elk $\pm 3\frac{1}{2}$ HA. aan de Smeerlaan. Hij moest dan over 'n stuk van vader, dat wij Gert Dekkers noemden. Hij is jong gestorven. Later kon vader dat land huren en later kopen. Marie Praat huwde later Jaap Polle. Zwarte Jaap wel te verstaan, ter onderscheiding van schele Jaap. Allebei al weer overleden. Nu woont kees Luthker er. Maar kees melkt ook al enige jaren niet meer. Heeft voor hobby wat droogvee.

Op de andere hoek van de Regbertslaan heeft Gert Bakker jaren geboerd. Hij huurde deze van de Fam. Dapper uit Burgherbrug. Het is 'n oude boerderij. Volgens Tini Muelink, boerde vroeger Gerrit Polle hier. Dat was de eerste Polle die vanuit Duitsland naar Schoorl kwam.

Gert Bakker. (inbroer van de andere bakkers) molk zo'n 14 koeien. Hij had toen 'n knecht en reed toen (tijdelijk) ook melk naar „de Goede Verwachting“, in Lakrijp. Hij had land tussen Willem Schavemaker en kees Spaansen en 'n stuk aan de Breelaan „Het scheve hek“. Op de hoek van de Vierdelaan. Ooh deze boerderij is nu alleen nog woonboerderij.

Naast Gert Bakker stond bovengenoemde melkfabriek. Door schaal vergroting zo rond het jaar '60 opgeheven. Te laat zegt men, er werd al jaren te kort uitbetaald zegt men. De gebouwen staan er nog. Het transportbedrijf van Dirk Meereboer was er jaren gevestigd. Op de plaats van het 2e gebouw, stond in mijn jeugd nog 'n heel oude boerderij. De Familie Berkhout woonde er toen. 'n Afbeelding ervan is nog te vinden in het dikke Boerderijenboek van de heer L. Brandts-Buys. Helaas wordt daarin het bouwkundig deel van de boerderij slechts beschreven en geven ze geen gegevens over de eigenaar.

AFJL

De boerderij van Jaap van der Dork. Heereweg 188.

„Het witte paard,, Weer helemaal in oude glorie opgebouwd -
Het is nu allemaal woonhuis. tot 2003. Hier boerde in mijn jeugd
Hendrik Smit en zijn vrouw, zie artikel enige bladzijden verder.
Nu wonen er Riet Polle en haar man Kees Kouw.

AFJL

Het pand van de Liebroeders Polle, zonen van Hendrik, Heereweg 202.

AFJL

Hier woonde in mijn jeugd Kees Louwe die gehuwd was met Wilhelmina Polle, in dochter van Wilhelmina Louwer. Later woonde er Jaap Polle Hzn. Heereweg 207.

N.H.D.
6-15-70

Hij 98

74 jaar getrouwd

Dit soort hooiwagens werd vroeger algemeen gebruikt. Ook Hendrik Smit had zo'n wagen. De z.g. Boerenwag. De man op de wagen is Arie Ranzijn. Die heeft vroeger nog geboerd aan de Harpsterweg, later in Ipendam. Dit is in Ipendam.

SCHOORL. — Vrijdag is het een menschenleefje, n.l. 74 jaar geleden, dat het echtpaar Smit-Dekker verblijvende in bejaardencentrum „Westerdimme“ te Schoorl in het huwelijk trad. De heer en mevrouw Smit buiten 'n lichte doofheid en een hinder goed gezichtsvermogen, hebben nog een uitstekende gezondheid. „We kunnen elkaar nog helpen“, zegt de heer Smit 98. „Ik ben wat doof en mijn vrouw (97) kan het allemaal niet zo best meer zien. Ik lees haar de krant voor“, zegt hij lachend.

De heer Smit trouwde

74 jaar geleden met zijn buitenmeisje aan de Valkogerdijk onder Schagen. Na tal van werkgevers te hebben gehad begon de heer Smit voor zichzelf met 10 koeien en f 1500,-. Het echtpaar startte in Winkel, daarna huurde het een boerderijtje in de Zijpe aan de Ruigeweg, vervolgens in Aagtdorp aan de Teugelaan en ten slotte boerde men in „Het witte paard“ in Catrjp.

„Het was altijd heel hard werken geblazen, maar we hebben ons steeds goed kunnen redden“ aldus 't bejaarde echtpaar. Vandaag is het dus een

beetje feest in huize „Westerdimme“, tezamen met de vijf kinderen van het echtpaar en de overige bewoners van het tehuis. Eigenlijk vindt het paar het niet zo belangrijk allemaal, nee dan over een jaar, „kom dan nog maar eens terug dan zijn we ¼ eeuw getrouwd“ zegt dhr. Smit lachend, die bijna nog dagelijks langs de weg loopt en hoodschappen doet in Schoorl. Zijn vrouw komt nu ook weer buiten, nu het moete weer zich aankondigt. De heer en mevrouw Smit zijn de oudste inwoners van het dorp.

Evenals nu woonde er op de volgende boerderij de Fam. Polle. Hendrik Polle in mijn jeugd. 'n Grote boerderij met zeker 25 melk- koeien. Maar er waren toen ook al 4 grote jongens. Waarvan er één ook naar de koemarkt ging. Ze hadden ook varkens. Later trouwden er nog 2, waarvan de huidige generatie Polle van af stamt.

Niet over de Noorderweg woonde Jan Louwe. Die had 7 stuks melkvee. Hij was tevens kassier van de plaatselijke boerenleenbank. Ook de banken waren toen nog gescheiden. De andere bank was de Raiffeisen bank. Allemaal uit de tijd dat katholieken nog als 2^e rangs burgers werden gezien. Na fusie werd het Rabo bank.

Keren wij langs de duinkant van de Heereweg ter ug dan had je daar allereerst „Het Witte Paard“. Nu pas weer opgebouwd in oude. In mijn jeugd woonde daar Hendrik Smit met zijn vrouw. Hij melk zover ik mij herinner 7 a 8 koeien. Ze zijn samen heel oud geworden. zie artikel.

Daarnaast in de Boerderij de Weduwe Brandis. Dotje Brandis komt van Grootje. (grootmoe) Het was de schoonmoeder van de kunst. schilder Lau. Nu is het 'n pension restaurant. Hoe lang nog.

Het boerderijtje ernaast was toen al geen bedrijf meer. ik kan me niet herinneren wie er toen in woonde. Nu is er veel bijgebouwd. Tandarts de Vries heeft er gewoond.

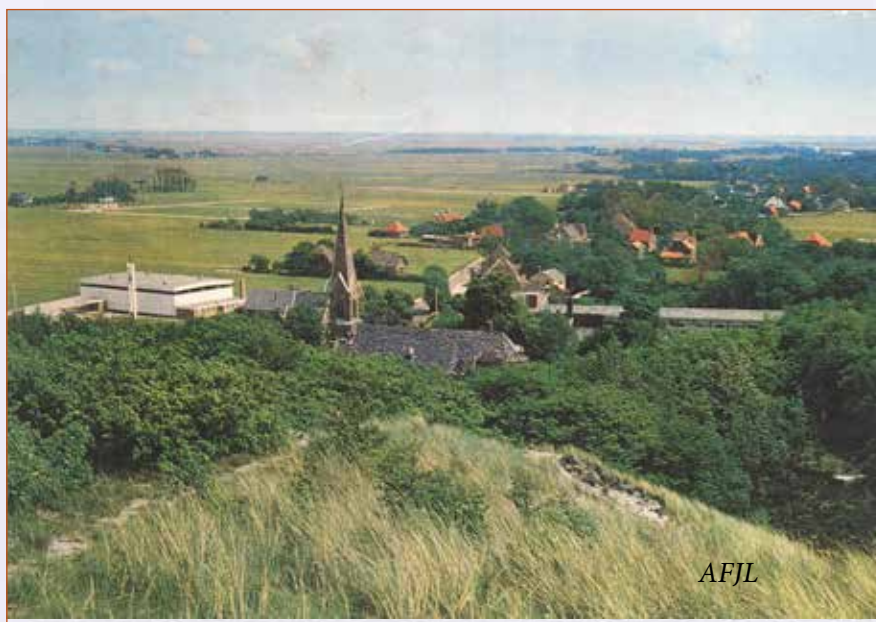
Dan kwamen er twee kleine lage huisjes die allebei gesloopt zijn. Daarin woonden Kees Stam en Jaap Stam. Alleen Kees Stam had 'n paar koeien, zijn land had hij aan de Groene Weg, richting gemaal. Hij werd Kees de grijnzer genoemd vanwege 'n chagrijnig lachje. Hij was al oud. Voor of na hem woonde er 'n zekere Hart, die had 'n olie handeltje, er werd toen nog veel op petroleum gekookt.

In het andere huisje woonde Jaap Stam en z'n dochter Antje. Hij was al oud en z'n dochter geestelijk niet volwaardig. Arie Louter heeft het kunnen kopen. en er later 'n nieuw huis achter gebouwd en het kleine huisje gesloopt.

Dan komt de grijze boerderij Heereweg 207. Daar boerde in mijn jeugd Kees Louwe, die was gehuwd met Mijntje Polle 'n dochter van Wilhelmina Louter. Hij zal ook zo 'n 10 koeien gemolken hebben. Hun huwelijk bleef kinderloos. De boerderij kwam in handen van de Fam. Polle. Jaap Polle (zwarte Jaap) boerde er. Later hadden zij alleen maar schapen. Jaap Polle huwde Marie Praat, de weduwe van Gert Kager, die al eerder is genoemd.

Hier 'n knipsel uit „De Duinstreek„ met de foto van het huis van Piet Kooiman in aanbouw. later woonde er de fam. Besteman. Nu al weer jaren Piet Stoop jr. In het huisje er achter, nu al lang weg, woonde Ome Ko. Ko. Leidekker. Hij liep ook met 'n z.d. poepen zak, hij was toen al oud. Hij was getrouwd met Kees Praat. 'n zuster van Elisabeth Praat de vrouw van Jan Louter. III 1.

Hier 'n foto uit de jaren 70, met links de toeristenkerk, die door afname van het kerkbezoek z'n functie verloor, eerst Sporthal, later „De Blinkerd„ werd.

foto met overzicht op Catwijk zo rond 1939-'40 of direct na 1945. de in 1939 gebouwde winkel van Joh. Louter staat er al. en in de oorlog was het duinterrein verboden gebied.

Nog 'n foto uit die tijd. Nu vanaf de Bree laan met in het midden 'n grote hooiklamp, die zag je vroeger veel. alleen in het uiterste geval werd er hooi gras gemaakt. Dat is veranderd met de komst van silo's, maar vooral met het plastic, waarmee je het gras luchtdicht kon afsluiten.

Dan kwamen er 'n paar renteniers huisjes, als je tenminste van renteniers mad spreken. Het waren meestal oude mensen. Zoals Klaas Roozen daal met zijn dochter Jannetje. Klaas had geboerd in de Hargerpolder, zijn zoon Bart zat daar al weer jaren. en vroeger zocht je dan 'n plekdicht bij de kerk. Jannetje trok wat met haar been. Maar ze werkte gewoon. Ze heeft één van ons nog gebakerd.

Op de hoek van de Breelaan Regtberts laan woonde Piet Kooiman de timmerman. Er is 'n oude ansichtkaart waarop dat huis in aanbouw is te zien. Op de achtergrond is het huisje van Ome Ko te zien. Ko Leydekkers was getrouwd met 'n zus van de 1e vrouw van Jan Louter. (opa Louter).

Op de andere hoek woonde de Wed. Dapper met haar dochter Grietje. Grietje had 'n naaischool aan huis. Grietje had 'n klompvoet. Het valt mij op dat er vroeger toch wel erg veel mensen waren met 'n gebrek. Ik denk dat er op medisch gebied wel het één en ander veranderd is. Grietje leerde meisjes die niet naar de huishoudschool gingen of anderen, de edele kunst van het kleding maken. Zij was 'n vrolijk mens, was altijd in voor 'n grap. Het was 'n doorzetter. Ze is in de 90 geworden.

Ook in de volgende 3 huisjes woonden oude mensen. Wie erin woonden toen ik jong was weet ik niet, wel wie er later woonden. Op de Noord-West hoek van het Donkerelaantje woonde Gwurtje Stadedeard, 'n echt dametje. Zij had 'n gezelschapsdame Ida Molenaar. die huwde op latere leeftijd met Dirk Nanne de slagter. Toen trouwde de Gwurtje op het laatst toch nog met Hein Dapper, die naar men zegt haar al meer gevraagd had.

Op de andere hoek woonde Greup de boswachter van staatsbosbeheer. Die was toendertijd ongeveer de baas van het duin. Er zijn nu op het perceel 2 nieuwe huizen gebouwd.

Daarnaast woonde Jan Krimp de kleermaker. Voor ons ome Krimp, omdat hij met 'n zus van Opoe Louter getrouwd was. Tante Trijntje. Hij had 'n winkel waar alles voor naaien te koop was. Je kon bij hem 'n nieuw pak op maat laten maken.

Dan volgde het dubbele huis waar nu de fam. Louwse woont. Ik weet helaas niet wie er toen woonde. Ernaast waar nu het eerste blok ouderen woningen staat stond nog 'n huisje waarin 'n vrouwelijke Polle woonde, daarachter stond nog 'n boerderij of kapberg, doch geen vee meer.

Op de plek die nu het schoolplein heet, was ons schoolplein, van de Petrus school.

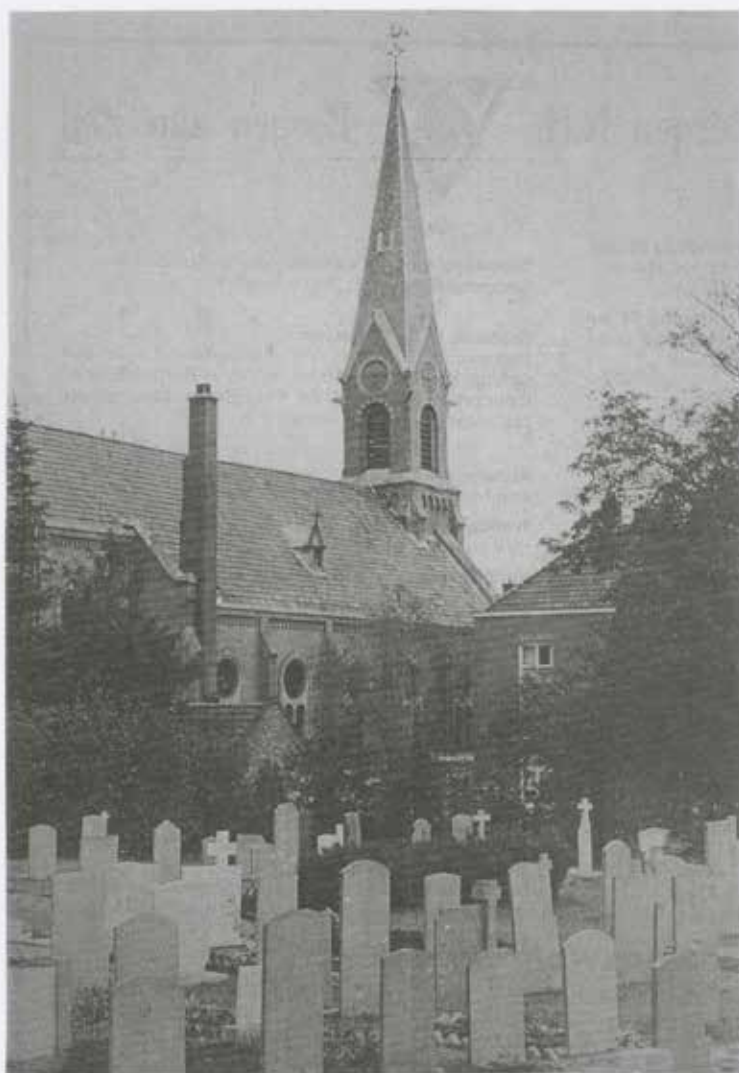
Natuurlijk lag naast het schoolplein de St. Petrus School. Drie lokalen toen nog. Daar lagden talloze, of liever gezegd talrijke herinneringen. De klompen rekken in de gang, want iedereen, jongens en meisjes liepen op klompen. De jongens vaak aan het voetballen. Ik deed natuurlijk ook altijd enthousiast mee. Veel enthousiasme maar weinig talent denk ik. De bal was niet altijd van de goede grote. Op klompen, op 'n grint speelplaats. Als je te diep schopte vloog het grint om je oren, of soms vloog er 'n klomp van je voet, dan stond iedereen met z'n handen aan z'n hoofd, want dat ding kwam meestal ook weer naar beneden, doch 'n enkele keer ook wel in de groot van de school.

Vóór de school stond (er aan vast) de onderwijzers woning voor het hoofd van de school. Meester Tromp. Ja de tijd was heel anders. Meester Tromp altijd keurig in het pak. Hij straalde gezag uit. Wij hebben bij hem veel geleerd.

Naast de school stond de kerk. Ook veel herinneringen aan Pastoor Nieman. De katechismus lessen die je uit je hoofd hoofd moest leren en waar ik later en ook nu nog veel plezier van heb, omdat je veel weer in je geheugen kan oproepen. Lang misdiemaar geweest. Was wel eens van school vrij als er een begrafenis of 'n trouw partij was.

De pastorie zat aan de kerk vast. Hij staat er nog steeds. Er was 'n grote tuin maar daar is nu de nieuwe kerk gebouwd.

Vlak er naast was de boerderij van Dirk Duin. Dirk van Sijtje. want er waren er nog 'n paar van die naam. Sijtje was mensen schuw. Liet zich haast nooit zien. Dirk had zijn land heel achter aan de groene weg bij het gemaal. en nog 'n stuk aan de vierlaan en aan de Smeerlaan over dat van Jan Bijwaard heen. Dirk molk zeven 'a acht koeien. Hij liep altijd naast zijn bakfiets. Ik denk dat het ook zwaar gaat als je tegen de wind in moet dat hele eind. Dirk Schavemaker hielp hem wel eens met hoesen. Hij deed dat ook met zo'n boerenwaggen zoals eerder vermeld. Het verzorgingshuis Hoogduinen staat nu op die plek.

Kerk en kerkhof van de parochie van de H. Johannes de Doper te Catrijp. De kerk is rond 1972 gesloopt. Wel in verlies voor het landschap want hij stond heel mooi tegen in vallei tussen twee hoge duinruggen aan. Maar de nieuwe kerk is beter geschikt voor de vieringen. Hoewel hij nu al weer te groot is. Geert Mak beschrijft in zijn boek „Hoe God verdween uit IJornwerd„ hoe het ene bedrijf na het andere verdwijnt. Hier verdwijnt ook de één na de andere kerkgaander.

Na Dirk Duin kwam de grote stolpboederij waar in de kunst-
 schilder Matthieu Lau woonde. n Grote opmerkelijke figuur.
 Men noemde hem ook wel eens de tamme beer. Hij wordt vaak
 bij de Bergense School gerekend. Hoewel hij zich zelf er zeker
 niet toe rekende. Het was meer 'n club van schilders die om en
 in Bergen woonden. en dat waren er in die dagen nodal wat.
 Nu zijn deze streken voor veel mensen te duur geworden.
 Ik heb veel werk van Lau gezien. Op sommige werken kun je de
 de stormwind bijna voelen.

Hier in foto van de „Woeste Hoeve,, van rond de eeuw/wisseling 1899 - 1900.
 de grijze voordevel is van het voorhuis van Dirk Duin. Van de bomen
 rechts stonden er in mijn jeugd nog maar enkelen.

Op het weilje voor staat nu het bedrijf van Adrie Louter,
 madat er eerst de boerenteenbank stond.

Waar nu Jan Huyg woont had toen Cor Kafer z'n melkzaak.
 verkochten zuivel producten maar ook vleeswaren. die zijn vrouw
 Stein verzorgde evenals de pensionisten die toen al bedonnen
 te komen.

AFJL

Gezicht op de Koningsweg deze foto is nog ouder dan die van in paar blz. verder. Hier staat de uitbreiding er nog niet op. Alles gesloopt reeds 2006.

AFJL

De winkel en woonhuis van opa. (Johannes) Louter. Voor de jeugd in aantrekkelijke winkel met snoep en in de Sinterklaastijd speelgoed in de winkel op de foto: Catharina Louter; Trijn Dekker; Piet Louter; Ans Louter; Maria Louter-Ramijn; Jaap Louter; in kinderwagen Henk Koh, laatste?

Heereweg 233 - Groot-

In deze boerderij, die Jan Polle in 1871 kocht, ging zijn vrouw Wilhelmina Polle-Louter wonen, na het overlijden van haar man op 24.02.1874. Waaronder zij verhuisde is niet helemaal duidelijk. Haar oudste zoon was namelijk 18 en haar jongste kind nog maar 10 maanden. De boerderij Heereweg 237 werd verhuurd aan Klaas Praat en Maartje Smit. Maar op 20 April 1899 kwamen Jan Polle en Catharina Stam op die boerderij. Jan was het 4^e kind van Willemijntje Louter.

Na het overlijden van Willemijntje 11.12.1911, kwam de boerderij Heereweg 233, op naam van Gerrit Polle en in 1918 op naam Arie en Janmetje. In 1921 kwam Piet Stoop hier boeren. Piet Stoop was 'n zoon van Kees Stoop en Aggie Polle, het 10^e kind van Willemijntje. Kees Stoop boerde in de slootgaard polder. Zijn zoon Jan zette het bedrijf daar voort en Piet kwam naar Schoorl. Zijn zoon Jan zette het bedrijf voort, maar inmiddels is het via Kampeerbeerderij, kampeert terrein Eldorado geworden en houdt Jan nog wat Schapen.

Naast Cor Kager stond café „De bontekoe.. van Bank Kazenbrood. in hoeverre deze Bank (Pancratius) kazenbrood familie was van de Bank Kazenbrood met wie Maria Louter III 3 in 2e huwelijk sloot is mij niet bekend. Ook die was in Schoorl geboren. Ze had den één dochter Corrie, die huwde Piet Slijkerman die café en boerderij later voortzette. hij molk ook 6 a 7 koeien.

Tot aan de koningsweg weiland. Vergeten te melden dat in de jaren 80. de bontekoe gesloopt is en er 2 woningen op gebouwd zijn. In 1931 bouwde Maria Louter. Ranzijn naast de Bontekoe 'n woning omdat haar zoon Johan trouwde en de winkel overnam. Zij woonde daar met de dochters Ans en Bets. Nulkeereweg 155.

SCHOORL - Koningaweg

Gezicht op de koningsweg met links nog in gedeelte van de stolp van J. Louter de koeien weet ik niet van, die zijn weggedaan toen Ome Klaas stierf. De winkel was algemeen bekend, omdat je er alles kon krijgen wat in 'n huisgezin nodig was. Vroeger alles nog los; Suiker, groene zeep, stroop en azijn maar ook messen borden en glaswerk. maar ook maalden en kammen

Bij Arie Duin en Antje de Graaf zijn we weer terug bij het begin. Arie had 'n flink stuk tuin achter zijn huis en er naast, en hij molk ook nog in 4 tal koeien. Arie had 'n grote belangstelling voor alles wat langs de weg ging. Zondags stond hij de hele dag op zijn dam te kijken. Vanaf de eerste dag van school at heb ik enige maanden bij

maanden bij Arie gewerkt. o.a. slabonen plukken voor 50 cent per dag. Dit was maar in gedeelte van Schoorl. Er waren in Schoorl toen met ± 2000 inwoners dacht ik 8 bakkers. ten opzichte van nu jaar 2001. Nog 2 Bakker de bakker en de Jong terwijl ze in de supermarkten ook brood verkopen. Zo is het met de kleine winkeltjes ook. naast 2 Supers is er nog maar 1 winkeltje over. En zo is het overal gedaan. In veel dorpen in de Noordkop en in Friesland is geen bakker, slager, kruidenier, ja zelfs geen dokter, pastoor of domine' meer.

ik zie hier in de toekomst nog verschillende boeren bedrijven verdwijnen. de grondprijzen gaan steeds omhoog en de wetten waaraan 'n boer moet voldoen steeds strenger.

Schoorl 22 December 2001. G. Louter, Az.

G. Louter

Ook deze boerderij Smeerlaan 12 van Gert Louter is wégens gebrek aan 'n opvolger verkocht en verbouwd tot landhuis met paarden en 3 HA Land.